

OCENIANIE PRZEDMIOTOWE
ORAZ WYMAGANIA EDUKACYJNE
W ZAKRESIE NAUCZANIA CHEMII (ZAKRES PODSTAWOWY I ROZSZERZONY)
W X LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
IM. I.J. PADEREWSKIEGO AKADEMICKIM W KATOWICACH

Ocenianie przedmiotowe z chemii pozwala na sprawdzanie wiadomości i umiejętności ucznia zgodnych z podstawą programową z przedmiotu. Zostało opracowane zgodnie z ocenianiem wewnętrznym zawartym w Statucie szkoły i jest jego uszczegółowieniem wynikającym ze specyfiki przedmiotu. Wszystkie zapisy nieujęte w ocenianiu przedmiotowym z chemii reguluje Statut szkoły.

I. Na lekcjach chemii przyjmuje się następujące **formy sprawdzania postępów uczniów**:

- **ustne**, rozumiane jako ocenianie wspierające, do których zalicza się:
 - **odpowiedzi bieżące** obejmujące swoim zasięgiem nie więcej niż 3 ostatnie tematy lekcyjne
 - **odpowiedzi powtórkowe (sumujące)** obejmujące swoim zasięgiem cały dział lub jego większą partię, uprzednio zapowiedziane
 - **krótkie odpowiedzi z bieżącego materiału**, oceniane na + lub -; każde sześć znaków zostaje przeliczone na ocenę.

Przyjmuje się, że uzyskanie przez ucznia:

++++++ = ocenie celującej

+++++ = ocenie bardzo dobrej

++++ = ocenie dobrej

+++ = ocenie dostatecznej

++ = ocenie dopuszczającej

+ lub same - = ocenie niedostatecznej

- **pisemne**, rozumiane jako ocenianie sumujące lub wspierające, do których zalicza się:
 - **sprawdziany z działu**, zapowiadane z przynajmniej tygodniowym wyprzedzeniem i jednoczesną adnotacją w dzienniku lekcyjnym, poprzedzone lekcją powtórzeniową
 - **krótkie sprawdziany z bieżącego materiału (lub działu)**, również wcześniej zapowiadane i odnotowywane w dzienniku jako praca klasowa.

Nauczyciel przedmiotu informuje uczniów o celu, formie i czasie trwania sprawdzianu.

Wszystkie formy pisemne: sprawdziany, wytwory uczniowskie, etc. są pracą samodzielną, co w praktyce oznacza, że uczeń pisze je bez korzystania z niedozwolonych pomocy naukowych.

Pomoce dozwolone to kalkulator, układ okresowy pierwiastków chemicznych, tablica rozpuszczalności, tablice maturalne lub inne wskazane przez nauczyciela.

Uczniowi łamiącemu powyższe ustalenia nauczyciel przerywa pracę na sprawdzianie i wpisuje ocenę niedostateczną. Informację o takim zdarzeniu, nauczyciel zapisuje jako uwagę neutralną (informację o ocenie) w dzienniku elektronicznym.

W przypadku **nieobecności ucznia na sprawdzianie** nauczyciel stwarza mu dodatkową możliwość napisania sprawdzianu w wyznaczonym terminie.

Uczeń, który nie pisał sprawdzianu, zobowiązany jest ustalić z nauczycielem termin jego napisania w dniu powrotu do szkoły (osobiście albo przez dziennik elektroniczny) bez

względu na to, czy w tym dniu ma dane zajęcia edukacyjne, czy też nie. Niedopełnienie tego obowiązku oznacza rezygnację z możliwości napisania sprawdzianu i otrzymanie przez ucznia oceny niedostatecznej.

Dla form pisemnych przyjmuje się następującą skalę przeliczeniową:

celujący – 100%;
bardzo dobry – 90%-99%;
dobry – 70%-89%;
dostateczny – 55%-69%;
dopuszczający – 40%-54%;
niedostateczny – do 39%.

Podczas omówienia/analizy sprawdzianu uczeń otrzyma od nauczyciela informację zwrotną o ocenie tj. liczba uzyskanych punktów (%). Odpowiedzi prawidłowe udzielone przez ucznia zostaną wskazane i wypunktowane na zielono, a odpowiedzi błędne na czerwono.

- **aktywność** – manifestująca zadatki, uzdolnienia, chęci.

Wyróżnia się aktywność lekcyjną (w czasie lekcji lub na rzecz lekcji) i pozalekcyjną (udział w olimpiadach, konkursach, turniejach, projektach przedmiotowych, itp.).

Za aktywność można uzyskać wyłącznie oceny: 4, 5 i 6.

Przyjmuje się, że uzyskanie przez ucznia:

+++++ = ocenie celującej

++++ = ocenie bardzo dobrej

+++ = ocenie dobrej

- **aktywność frekwencyjna**

Uczeń, który był obecny na wszystkich lekcjach chemii w pierwszym okresie, pod warunkiem uzyskania przynajmniej jednej oceny pozytywnej ze sprawdzianu, otrzymuje w nagrodę na tym przedmiocie dodatkową możliwość zgłoszenia nieprzygotowania w okresie drugim oraz ocenę bardzo dobrą z aktywności w okresie pierwszym.

Uczeń, który był obecny na wszystkich lekcjach chemii w drugim okresie, pod warunkiem uzyskania przynajmniej jednej oceny pozytywnej ze sprawdzianu, otrzymuje dodatkową ocenę bardzo dobrą z aktywności w drugim okresie.

Przywileje związane z 100% frekwencją dotyczą wyłącznie uczniów, którzy w danym okresie uzyskali średnią ocen minimum 2,0 (wyliczoną bez oceny z aktywności frekwencyjnej).

- **wytwór ucznia** – powinien mieć charakter pracy badawczej (indywidualnej lub grupowej) i może być wykonany metodą projektu. Treści wytworu muszą być powiązane z programem nauczania. W ramach wytworu uczeń może także rozwiązywać zadania typu maturalnego zawarte np. w maturalnych kartach pracy lub arkuszach maturalnych.
- **inne formy**, odzwierciedlające systematyczność ucznia i jego stosunek do obowiązków szkolnych.

Nauczyciel na bieżąco kontroluje i ocenia systematyczność uczniów, stosując oceny np. za zeszyt, zadanie domowe, pracę na lekcji, kartę pracy, etc.

Uczniowi przysługuje **prawo do poprawy ocen**, z wyjątkiem ocen niedostatecznych za

niesamodzielną pracę na sprawdzianie.

W przypadku ściągania podczas prac pisemnych (sprawdzianów długich lub krótkich), stwierdzenia plagiatu (w wytworach, zadaniach domowych, etc.), niesamodzielnej odpowiedzi (ustnej lub pisemnej) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną i nie przysługuje mu możliwość jej poprawienia.

Ocena z poprawy odpowiedzi bieżącej lub wytworu czy zadania pisemnego zostaje zapisana w dzienniku, jako kolejna ocena.

Poprawa niesatysfakcjonującej ucznia oceny ze sprawdzianu/krótkiego sprawdzianu odbywa się w terminie wyznaczonym przez nauczyciela – jednak nie dłuższym niż 1 miesiąc i nie później niż na 1 tydzień przed wystawieniem ocen śródrocznych/końcoworocznych.

Jeden sprawdzian lub sprawdzian krótki (w przypadku klas realizujących chemię w wymiarze jednej godziny lekcyjnej tygodniowo) można poprawić maksymalnie 2 razy.

Obie oceny z poprawy wpisywane są do dziennika, ale do średniej ocen wlicza się jedynie ocenę wyższą.

Uczeń może zgłosić **nieprzygotowanie do zajęć:**

- raz w okresie na przedmiocie realizowanym w wymiarze 2 godzin tygodniowo
- 2 razy w okresie w przypadku przedmiotu realizowanego w wymiarze 3 i więcej godzin tygodniowo

Prawo do nieprzygotowania nie dotyczy zapowiedzianych wcześniej prac pisemnych, sprawdzianów oraz powtórek z większych partii materiału.

Nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza nauczycielowi na początku lekcji, a jego zgłoszenie odnotowywane jest w dzienniku i nie pociąga za sobą wystawienia oceny niedostatecznej. **W przypadku przedmiotu realizowanego w wymiarze 1 godziny tygodniowo uczniowi nie przysługuje prawo do nieprzygotowania do lekcji.** (*→ wyjątek stanowi wykorzystanie tzw. kuponu/bonu frekwencyjnego*).

Jeżeli jest zapowiedziane zastępstwo z chemii, to niezależnie od prowadzącego lekcję nauczyciela, uczeń powinien być przygotowany do zajęć.

Wszystkie oceny są sobie równe.

Wystawiona **ocena śródroczna/końcoworoczna** nie może być niższa od średniej arytmetycznej z uzyskanych ocen i nie może być niższa niż $x+1$, jeżeli uczeń uzyskał średnią $x,75$ (z wyjątkiem oceny dopuszczającej).

Pomiędzy wartościami średniej $x,5$ i poniżej $x,75$ nauczyciel decyduje o ocenie x lub $x+1$ analizując oceny cząstkowe, aktywność, frekwencję, etc.

Do uzyskania śródrocznej oceny dopuszczającej uprawnia średnia arytmetyczna ocen minimum 2,0.

Warunkiem uzyskania końcoworocznej oceny dopuszczającej jest średnia roczna ocen minimum 2,0.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który uzyskał średnią ocen powyżej 5,60.

II. Ustala się następujące **kryteria ocen:**

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ma wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza podstawę programową, materiał szkolny
- stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych)
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk i procesów
- proponuje rozwiązania nietypowe
- osiąga sukcesy w olimpiadach i konkursach chemicznych na szczeblu wyższym niż

szkolny

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach
- wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic, zestawień, encyklopedii, Internetu, etc.
- planuje i bezpiecznie przeprowadza doświadczenia chemiczne
- biegle pisze i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów
- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic i innych źródeł wiedzy chemicznej
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne
- zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów
- z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy, takich jak: układ okresowy pierwiastków chemicznych, wykresy, tablice
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne
- z pomocą nauczyciela zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości jego dalszego kształcenia
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje bardzo proste eksperymenty chemiczne, zapisuje proste wzory chemiczne i proste równania reakcji chemicznych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia
- nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, zapisać prostych wzorów chemicznych i prostych równań reakcji chemicznych
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi

Opracowała: A. Cesarz

01.09.2025 r.